

Türkçe Eğitiminde Dört Temel Beceri Alanında Yapılmış Tezlerin Metodolojik Eğilimleri

Ayhan DÖNMEZ¹

Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye

Özet

Bir çalışmanın yapılacağı biçimi belirleyen, araştırmacılara yol gösteren ve araştırma boyunca izlenen yola yöntem denir. Yöntem, her akademik çalışmada bulunması gereken bir unsurdur. Bu araştırmanın amacı dört temel beceri (Dinleme, konuşma, okuma, yazma) konusundaki tez çalışmalarında hangi araştırma yöntemlerinin ne sıklıkla kullanıldığını belirlemektir. Araştırmada öncelikle araştırma yöntemlerine ilişkin teorik bilgiler verilmiş, ardından tezlere ilişkin bulgular yorumlanmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan meta-sentez araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya dahil edilen tezler Türkçe öğretimi ile ilgili dört temel beceriyi konu edinen "YÖK Akademik" veri tabanındaki yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşmaktadır. Çalışmanın örneklemini Ocak 2015-Ağustos 2022 tarihleri arasında <https://tez.yok.gov.tr> adresinde yayımlanan çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda 52 akademik tezdən 12'sinin nitel yöntemle, 31'inin nicel yöntemle ve 9'unun karma yöntemle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca son yedi yılda en fazla çalışmanın dört temel beceriden sadece yazma üzerine yapıldığı görülmüştür. Bulgulara göre araştırmacıların nicel yöntemin yanı sıra nitel ve karma yöntemlere de gereken önemi vermeleri önerilmektedir. Bunun dışında özellikle dinleme, konuşma ve okuma alanındaki çalışmalara da ayrıca ağırlık verilmesi önerilmektedir. Çünkü her temel beceri kendi içinde ayrı bir öneme sahiptir. Son olarak bu konuda tez çalışmaları dışında yazılan makalelerin yöntemlerinin de kapsama dahil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dört Temel Beceri, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Türkçe Eğitimi

Atıf:

Dönmez, A. (2022). Türkçe eğitiminde dört temel beceri alanında yapılmış tezlerin metodolojik eğilimleri. *Eğitimde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi (INNER)*, 4(2), 59-76.

Makale Türü	Başvuru Tarihi	Kabul Tarihi	Yayın Tarihi
Araştırma Makalesi	22.09.2022	14.10.2022	31.12.2022

¹ Doktora Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye, ayhandonmez1903@gmail.com

Bilim kelimesinin kökenini bilmek eylemi oluşturur. Bilmek, kişinin bir şey hakkında bilgi sahibi olması, onu anlaması ve özümsemesi anlamına gelir. Bilim ise insanlığın bugüne kadar biriktirdiği kayıtlı bilgilerin, geçerliliği kabul edilen, neden-sonuç ilişkilerini açıklayarak biriktirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 2008:10). Bilme duygusunun temellerini oluşturduğu bilim sayesinde insanoğlu bugünkü medeniyeti oluşturmuştur. Bilim için en gerekli şeylerden biri düşünmenin ve sorgulamanın yanında araştırma yapmaktır. Türk Dil Kurumu'na (2021) göre araştırma, yöntemli bir bilim ve sanat çalışmasıdır. Burada ifade edilen metodik çalışmalar, bilimsel yöntem ve teknikler açısından araştırmalarımızın temelini oluşturmaktadır. Bilim tarihi incelendiğinde ilk bilimsel araştırmaların tarımın keşfi ve ardından takvimlerin icadıyla ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Bu gelişmenin ardından doğa ve insan arasındaki ilişki neden-sonuç bağlamında incelenmiş, doğanın insan üzerindeki etkisinin zamanla insanın doğa üzerindeki etkisine dönüştüğü ve genel anlayışın bir noktadan sonra fiziksel anlayıştan pozitivist anlayışa doğru ilerlediği görülmektedir. Pozitivizm, metafiziği ve dini insanın ilerlemesine engel olarak gören ve sadece modern bilime dayanan bir görüştür (Cevizci, 2010: 1292). Bu fikrin babası Saint Simon'dur, ancak onu sistematize eden onun öğrencisi Auguste Comte'tur. Bu anlayışla yapılan çalışmalar deneysel incelemelere tabi tutulmuş ve elde edilen sonuçların evrensel değerler halinde olduğu görülmüştür. Ancak bilim sürekli kendini geliştirebilen bir yapıda olduğundan yeni olguların ortaya çıkması her zaman mümkün olmuştur. 20. yüzyılın başına kadar etkisini sürdüren pozitivist anlayış, Albert Einstein'ın "görelilik teorisi" ve Heisenberg'in "belirsizlik ilkesi" teorileri ve bilimin sadece nesnel üretme süreci olmadığı görüşüyle sorgulanmaya başlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 27). Bu gelişmelerin ışığında günümüzde araştırmacıların en sık kullandığı modern araştırma yöntemleri ve bilimsel araştırma yöntemlerinin temelini oluşturan araştırmalar, bunun etkisini modellemek için kullanılmış olup, günümüzde üç araştırma türünün ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır: nitel araştırma, nicel araştırma ve karma araştırma yöntemleri.

Nitel Araştırma Yöntemi

Yıldırım ve Şimşek (2008:39) nitel araştırmayı, doğal ortamdaki alguların ve olayların gerçekçi ve bütüncül bir şekilde sunulması için gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı ve nitel bir sürecin takip edildiği araştırma olarak tanımlamaktadır. Nitel araştırmalardaki veriler yazılı ve görsel veriler açısından zengin doğal ortamlarda mümkün olan en kısa sürede eş zamanlı olarak toplanması gerekir ve bu amaçla araştırmacı olayın meydana geldiği ortamda bulunmaya çaba gösterir (Gay, Mills ve AirAsia, 2006; aktaran Reynolds ve diğerleri, 2013). Bu yöntem, insanın kendi sınırlarını çözerek kendi çabalarıyla şekillendirdiği sosyal derinliklerini keşfetmek için geliştirdiği bilgi üretme yollarından biridir (Özdemir, 2010: 326). Nitel araştırmacının araştırma sonunda ulaştığı geçerlik ve güvenilirlik parametreleri, konu olan bireyin görüş ve deneyimleri, gözlemleri, verileri veya belgelerinin mümkün olduğu kadar ayrıntılı olması zorunludur (Patton, 1990:34-38). Nitel araştırma yönteminin tercih edildiği bir araştırmada, araştırılan olgu ve olaylar kendi bağlamında ele alınarak bireylerin bu olgulara yükledikleri anlamlar çerçevesinde yorum yapılır (Altunışık vd., 2010: 302).

Nitel araştırmalarda genelleme yapmak oldukça zordur. Bunun nedeni sosyal olayların doğası gereği nitel araştırmalarda ilgili evreni temsil edecek örneklem bulmanın oldukça zor

olması ve nitel araştırma bulgularının diğer toplumsal olaylara genellenemeyeceği, çünkü aynı toplumsal olayın yeniden yaşanmasının mümkün olmamasıdır (Fraenkel ve Wallen, 2006). Nitel araştırma yöntemini kullanan araştırmacıların üç tür veri seti üzerinde çalıştıkları görülmektedir:

1. Doğa ve çevreye ilişkin veri setleri: Araştırmada demografik veya fiziksel çevre incelenmektedir (Strauss ve Corbin, 1990).
2. Araştırma sürecine ilişkin veri setleri: Araştırma öncesinde veya sırasında yaşanan olay ve olgular incelenir (Patton, 1990).
3. Araştırılan olay ve olgunun bireylerde algılanmasına ilişkin veri setleri: Araştırmacının içsel değişimleri, çatışmaları vb. ve/veya araştırma sürecinde araştırılan olay ve olgulardır. (Morgan ve Smircich, 1980).

Şekil 1

Creswell'e (2002) Göre Nitel Bir Araştırmada Araştırma Sürecinin Aşamaları

Literatür incelendiğinde nitel araştırmalarda genel olarak üç veri toplama tekniğinin kullanıldığı görülmektedir: gözlem, görüşme ve doküman incelemesi. Yıldırım ve Şimşek'e (2018:169) göre gözlem, bir ortamda meydana gelen davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak için kullanılır. Araştırmacı, bir ortamda gerçekleşen davranışının ayrıntılı, kapsamlı ve zamana yayılmış bir görüntüsünü elde etmek istiyorsa bu yöntemi kullanmalıdır. Görüşme ise araştırmaya katılan bireylerin araştırmacının belirlediği bir konu hakkındaki duygu ve düşüncelerini anlama çabasıdır. Burada temel amaç bireylerin bakış açılarını anlamaya çalışmaktır. Böylece bireylerin deneyimleri, tutumları ve düşünceleri gibi gözlenemeyen bilgilere ulaşmaya çalışılmaktadır. Yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış, yapılandırılmamış ve odak grup görüşme teknikleri dört farklı görüşme tekniği olarak mevcuttur (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 69; Sönmez ve Alacapınar, 2011: 78). Doküman analizi, basılı veya elektronik tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistematik bir nitel araştırma yöntemidir. Bu analize göre yapılan araştırmayı anlamlandırmak, ilgili konuya ilişkin anlayış oluşturmak zorunludur. Ayrıca deneysel bilgiyi geliştirmek için verilerin incelenmesi ve yorumlanması gerekmektedir (Corbin ve Strauss, 2008).

Nitel Araştırma Yöntemi

Nitel araştırma, istatistiksel ve sayısal verilere dayalı olarak değişkenler arasındaki ilişkileri matematiğe dayalı yöntemlerle deşifre etmeye yönelik bir girişimdir (Patton, 2005). Temel ilkesi elde edilen bilgilerin sayısal değerler olarak ifade edilmesi ve ölçülmesi olan nicel

araştırma yöntemi, hipotezlere dayalı olarak test edilen bir araştırma yöntemidir (Ekim 2020). Creswell (2017) nicel araştırma desenlerini deneysel ve deneysel olmayan desenler olmak üzere iki şekilde sınıflandırmıştır. Büyüköztürk ve ark. (2019) nicel araştırma yöntemleri desenlerini tarama araştırması, korelasyonel araştırma, nedensel karşılaştırma araştırması, deneysel araştırma, tasarım ve geliştirme araştırması, meta-analiz araştırması şeklinde sınıflandırmıştır. Nicel araştırmanın amacı nedensellik ilişkilerini açıklamak, tahmin etmek ve genellemektir. Araştırmacı nicel verileri toplar, analiz yapar ve değişkenler arasındaki ilişkileri kanıtlamaya çalışır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Decadeniz ve Demirel, 2016).

Şimşek (2012: 86-88) nicel araştırma yönteminin özelliklerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Nicel araştırma pozitivist anlayışa dayanmaktadır.
- Nicel araştırmalara göre gerçek tek ve kesindir. Ayrıca gerçeklik bireyin dışındadır ve bireyden bağımsızdır.
- Nicel araştırma, tümdengelimci yaklaşımı benimseyen, nesnel, gözlem ve deneye dayalı, indirgemeci bir yöntemdir.
- Nicel araştırma, incelediği konuyla ilgili nicel soruların yanıtlarına odaklanır.
- Nicel araştırmalarda genellemelere ulaşmak öncelikli amaçtır. Araştırma süreci hiyerarşik bir yapıya sahiptir. Bu araştırma yönteminde sayısal veriler toplanır.
- Nicel araştırmalarda derinlik ve genişlik kriterlerine bağlı olarak literatür taranır.
- Nicel araştırmalarda tümdengelim yöntemi izlenir. Bu nedenle problemi tanımlamak için entegrasyon, sınırlama ve tanımlama adımları takip edilir.
- Nicel araştırmalarda birçok değişken tam olarak kontrol edilmediğinden varsayımlarda bulunulur.
- Nicel araştırmalarda örneklem hacminin büyük olması, örneklemin evreni temsil gücünün yüksek olması ve olasılığa dayalı örnekleme yapılması gerekmektedir.
- Nicel araştırmalarda istatistiksel analiz yöntemleri kullanılır. Bu araştırma yönteminde dışsal ve resmi bir dil kullanılır.
- Nicel araştırmalarda aksi ispat edilene kadar kesin kabul edilen sonuçlar üretilir.
- Nicel araştırmalarda gözlemlenebilir davranışlardan yola çıkılarak gözlemlenemeyen davranışlar ölçülmeye çalışılır.
- Nicel araştırmalarda insan davranışı öngörülebilir olarak görülür ve bağlama göre değişmeyen benzer etkilerle karşılaşıldığında aynı sonuçları verir.

Neuman'a (2008: 22) Göre Nicel Bir Araştırmada Araştırma Sürecinin Aşamaları

Şekil 3

Nitel ve Nicel Araştırma Arasındaki Farklar (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 49)

Nicel Araştırma Yöntemleri	Nitel Araştırma Yöntemleri
Varsayım	
Gerçeklik nesneldir.	Gerçeklik bireyseldir.
Önemli olan yöntemdir.	Önemli olan şartlardır.
Değişkenler ve ilişkileri ölçülebilir.	Değişken ilişkileri ölçmek zordur.
Araştırmacı katılımcı değildir.	Araştırmacı aynı zamanda katılımcıdır.
Amaç	
Genelleme yapmak, tahminlerde bulunmak ve nedenselliği açıklamaktır.	Katılımcıların bakış açısını derinlemesine tanımlayabilmek, yorumlayabilmek ve anlayabilmek.
Yaklaşım	
Teori ve hipotezle başlar.	Teori ve hipotezle biter.
Deney-uygulama-kontrol şeklinde gerçekleşir.	Bütünlük içindedir ve doğaldır.
Standart veri toplama araçları kullanılır.	Araştırmacının kendisinin veri toplama aracıdır.
Parçaların analizi gerçekleştirilir.	Ortaya çıkan desenler oluşur.
Uzlaşma ve norm arayışı var.	Çokluk ve farklılık arayışı var.
Verilerin sayısal gösterimi yapılır.	Verinin zenginliği ve derinliğindeki tanımı olarak gerçekleştirilir.
Araştırmacının Rolü	
Olaydır ve gerçek değildir, tarafsızdır, objektiftir.	Olaylara ve olgulara karışır, öznel, empatiktir.

Karma Araştırma Yöntemi

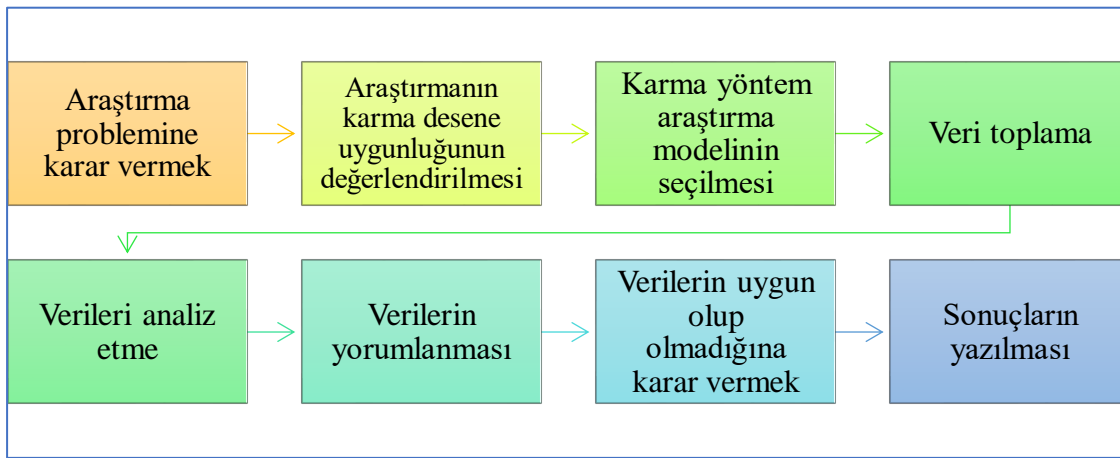
Karma araştırma, tek bir çalışmadan veya bir araştırmadaki çalışmalardan nitel ve nicel verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanmasıdır (Leech ve Onwuegbuzie, 2009, s. 266). Karmabir çalışma yönteminde nitel ve nicel yaklaşımların birleşimi söz konusudur (Tashakori ve Teddlie, 1998). Johnson ve Onwuegbuzie (2004) karma yöntem araştırmasını, bir araştırmada nitel ve nicel araştırma tekniklerini, yöntemlerini ve yaklaşımlarını o araştırmada birleştirmek olarak tanımlamaktadır. Creswell (2012) karma yöntemin araştırma problemlerinin ve sorularının, nitel ve nicel yöntemin ayrı ayrı kullanılmasına göre daha iyi anlaşıldığını belirtmektedir. Bu araştırma yöntemi, nitel ve nicel araştırma yöntemleri arasında bir köprü kurulmasını sağlamış ve her iki yöntemden herhangi birindeki eksikliklerin tamamlanmasına zemin hazırlamış ve bu yöntemin dikkate alınması için daha kaliteli

araştırmalara olan ihtiyacı artırmıştır (Johnson ve Onwuegbuzie, 2004, s. 15; Greene, 2005, s. 209).

Karma yöntem araştırma çalışması ya da birçok araştırmacı tarafından nitel ve nicel yöntemlerin kullanıldığı bir çalışmada, kavram ve yaklaşımların birleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Creswell, 2003; Tashakkori ve Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004). Johnson ve Turner'a (2003) göre karma yöntemde araştırmacının farklı strateji, yöntem ve yaklaşımlar kullanarak birden fazla veri toplaması gerekir. Creswell (2006) karma yöntemde nicel ve nitel verilerin kullanılmasının araştırma problemlerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Şekil 4

Karma Araştırmanın Aşamaları (Johnson ve Onwuegbuzie, 2004)

Suhonen (2009) karma araştırmanın avantajlı yönlerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Tek yöntemle çalışmanın getirdiği sınırlamaları ortadan kaldırır.
- 2-Olayın bütünsel bir görünümünü sağlar.
- Sayısal değerlerin kelimelerle açıklanmasını sağlar.
- Sayılara kelimeler ve resimler aracılığıyla anlam katar.
- Araştırmanın güçlü kanıt sunmasına olanak sağlar.

Johnson ve Onwuegbuzie'ye (2004) göre karma yöntemin sınırlamaları dikkate alındığında:

- Her iki yöntemin de kullanılması zahmetli olabilir ve ekip çalışması gerektirir.
- Mali açıdan pahalıdır ve hem yazılı hem de sayısal verilerin analiz edilmesi zaman kaybına neden olabilir.
- Araştırmacı bu yöntemi kullanacaksa birden fazla yöntem ve yaklaşıma hâkim olmalıdır.

Literatür incelendiğinde araştırmacılar tarafından karma araştırma yönteminin farklı desenlerinden bahsedilmektedir. Bazı araştırmacılar şu şekilde sınıflandırmalar yapmışlardır:

Şekil 5**Karma Araştırma Yönteminin Sınıflandırılması**

Bu araştırmanın problem cümlesi “Türkiye’de dört temel beceriye ilişkin tez çalışmalarında kullanılan yöntemler nelerdir?” şeklindedir. Bu problem cümlesine bağlı olarak alt problem cümlesi de şu şekilde düzenlenmiştir:

- Türkiye’de dört temel beceriye ilişkin tez çalışmalarında nitel, nicel ve karma yöntemlerin kullanılma oranı nedir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın tasarımı, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve veri analizi hakkında bilgiler verilmektedir. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan meta-sentez araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalık ve Sözbilir’e (2014) göre meta-sentez yöntemi, araştırmanın belirli bir temasını veya konusunu ana şablon doğrultusunda kullanarak ve belirli bir alandaki yorum veya anlayışı eleştirel bir anlayışla sentezleyen çalışmaların nitel karşılaştırması olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu araştırma yönteminin aşamaları şu şekildedir (Polat ve Ay, 2016):

- Araştırma sorularının belirlenmesi,
- Uygun anahtar kelimelerle literatürün taranması,
- Kaynakların temini, kontrolü, tanımlanması ve değerlendirilmesi,
- Araştırmaya dahil edilecek veya hariç tutulacak kriterlerin belirlenmesi ve değerlendirme kapsamına alınacak çalışmaların seçilmesi,
- Belirlenen temalar çerçevesinde ulaşılan bulguları sentezleyerek çıkarımlarda bulunmak,
- Süreç ve bulguların detaylı raporlanması.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Bu çalışmada “YÖK Akademik” veri tabanında yer alan dört temel beceriye ilişkin akademik tezler taranarak elde edilen çalışmalarda kullanılan yöntemler incelenmiştir. Araştırmaya Ocak 2015-Ağustos 2022 yılları arasında dört temel beceriye ilişkin ve <https://tez.yok.gov.tr> adresinde yayınlanan akademik tezler dahil edilmiştir. Araştırma

sürecinde 52 akademik tez çalışması incelenmiştir. Ulaşılan çalışmalar Ekler başlığı altında belirtilmiştir. Araştırmaya dahi olan çalışmalara “konuşma eğitimi”, “konuşma becerileri”, “okuma eğitimi”, “okuma becerileri”, “dinleme eğitimi”, “dinleme becerileri”, “yazma eğitimi”, “yazma becerileri” terimleriyle arama yapılarak ulaşılmıştır. Bu çalışmalara kullanılan yöntemler incelenerek bulgular elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmaya dahil edilen çalışmalar dört temel beceri ile sınırlı tutulmuş ve bu temalar altında yapılan araştırmalarda kullanılan yöntemler incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar nitel olarak yorumlanmıştır.

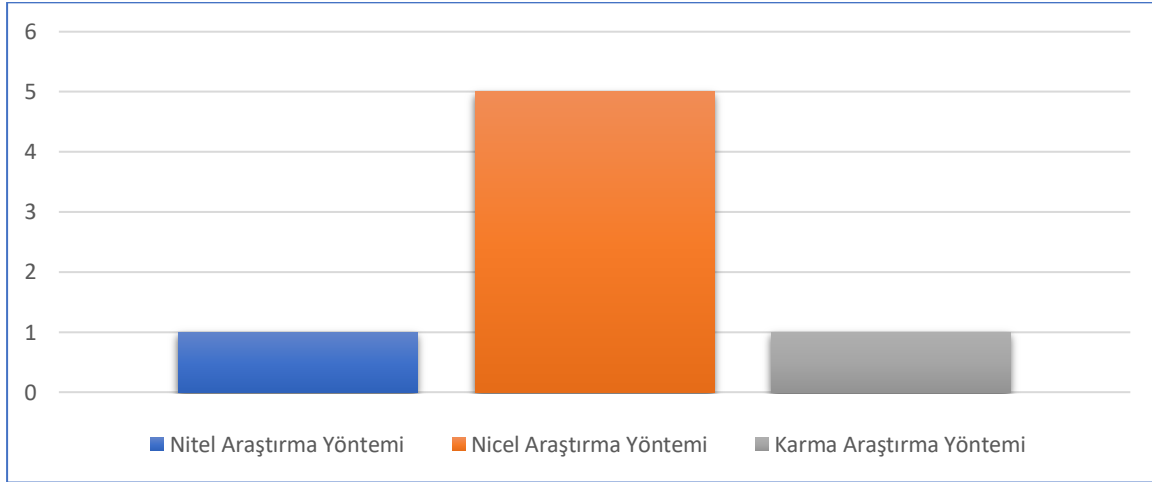
Bulgular

İncelenen çalışmalar dinleme eğitimi/becerisi, konuşma eğitimi/becerisi, okuma eğitimi/becerisi ve yazma eğitimi/becerisi olmak üzere dört başlık altında incelenmiştir. Bu başlıklara ilişkin veriler, kullanılan araştırma yöntemi dikkate alınarak düzenlenmiştir. Literatür incelendiğinde yedisi dinleme eğitimi/becerisi, on dördü konuşma eğitimi/becerisi, yedisi okuma eğitimi/becerisi ve yirmi dördü yazma eğitimi/becerisi üzerine olmak üzere 52 akademik teze ulaşılmıştır. Elde edilen akademik tezler dört temel beceri başlığı altında değerlendirilmiştir.

Literatür incelendiğinde dinleme eğitimi/becerisi üzerine yedi akademik tezin olduğu görülmektedir. Bu tezlerde kullanılan yöntemler Şekil 5’te gösterilmektedir.

Şekil 5

Dinleme Eğitimi/Becerileri Konulu Akademik Tezlerde Kullanılan Yöntemler

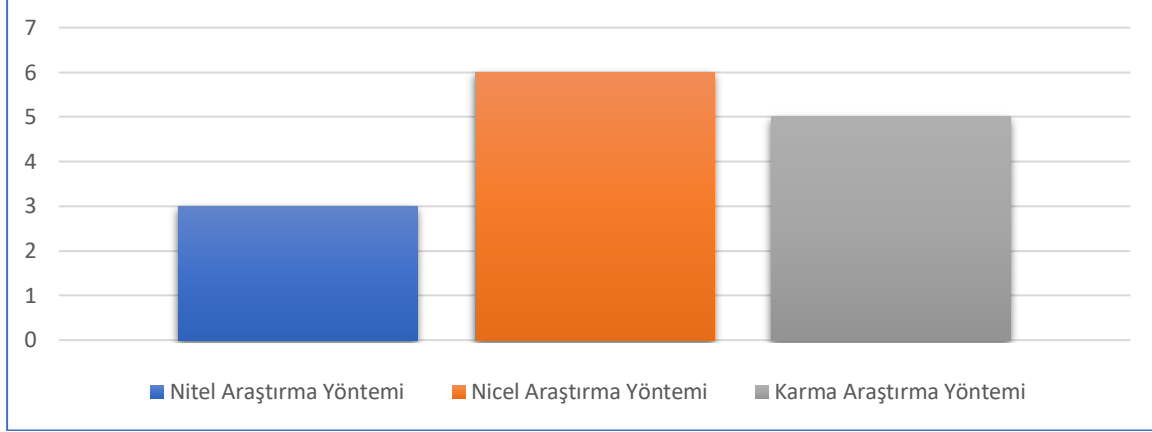

Şekil 5 incelendiğinde dinleme eğitimi/becerileri konulu akademik tezlerde bir nitel, beş nicelik ve bir karma yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı çalışmada durum çalışması (Kaya, 2015) kullanılmıştır. Nicel yöntemin kullanıldığı çalışmalardan birinde tek denekli yarı deneysel desen (Atila, 2018), tarama modeli (Yılmaz Abalı, 2019; Aydın, 2020), ön test-son teste dayalı yarı deneysel model kullanılmıştır. Araştırmaların ikisinde (Çelebi, 2020) ve betimsel araştırma yöntemi (Kaya, 2020) kullanılmıştır. Karma yöntemin kullanıldığı araştırmada son olarak karma yöntem bütünleşik eylem araştırması modeli (Boyras, 2021) kullanılmıştır.

Literatür incelendiğinde konuşma eğitimi/becerileri üzerine on dört akademik tezin olduğu görülmektedir. Bu tezlerde kullanılan yöntemler Şekil 6'da gösterilmektedir.

Şekil 6

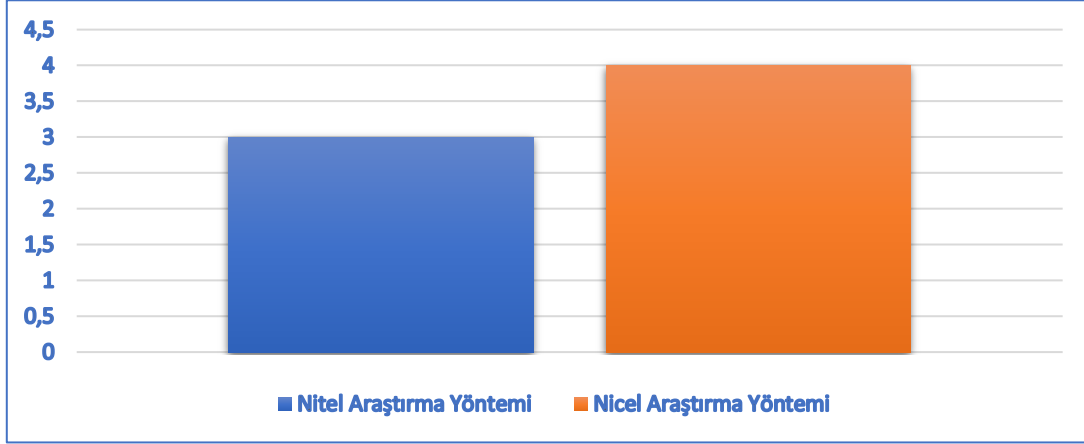
Konuşma Eğitimi/Becerilerine İlişkin Akademik Tezlerde Kullanılan Yöntemler

Şekil 6 incelendiğinde konuşma eğitimi/becerileri konulu akademik tezlerde üç nitel, altı nicel ve beş karma yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı çalışmalarda durum çalışması (Kaya, 2019), durum bilimi (Yüksel, 2022) ve doküman analizi (Uzbek, 2019) kullanılmıştır. Nicel yöntemin kullanıldığı araştırmaların altısında da tarama modeli (Pehlivan Coşkun, 2015; Yazıcı, 2018; Coşkun Çınar, 2015; Özcan, 2021; Sağlık, 2018; İleri, 2019) kullanılmıştır. Karma yöntemin kullanıldığı çalışmalardan birinde gömülü desen (Akdeniz, 2018) kullanılmıştır. Diğer çalışmalarda nicel değerlendirme araçları ve puanlama yöntemlerinden görüşme, gözlem ve belge incelemesinden yararlanan nitel bir yöntem olarak karma yöntem çalışması (Altın, 2018), başka bir çalışmada ise nitel bir yöntem olarak görüşme, ön değerlendirme olarak nicel yöntem kullanılmıştır. Başka bir çalışmada ise kontrol gruplu test ve son test deneysel desen (Anlar, 2018), Doğan (2022) tarafından yapılan araştırmada nitel görüşme ve gözlem yöntemi olarak farklı bir çalışma, nicel yöntem olarak tek grup ön test ve son test yarı deneysel model olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Yakın zamanda yapılan bir çalışmada ise nitel yöntem olarak doküman analizi, nicel yöntem olarak ise tarama modeli (Karabıyık, 2018) kullanılmıştır. Literatür incelendiğinde okuma eğitimi/beceri üzerine yapılmış yedi akademik tezin olduğu görülmektedir. Bu tezlerde kullanılan yöntemler Şekil 7'de gösterilmektedir.

Şekil 7

Okuma Eğitimi/Becerileri Konulu Akademik Tezlerde Kullanılan Yöntemler

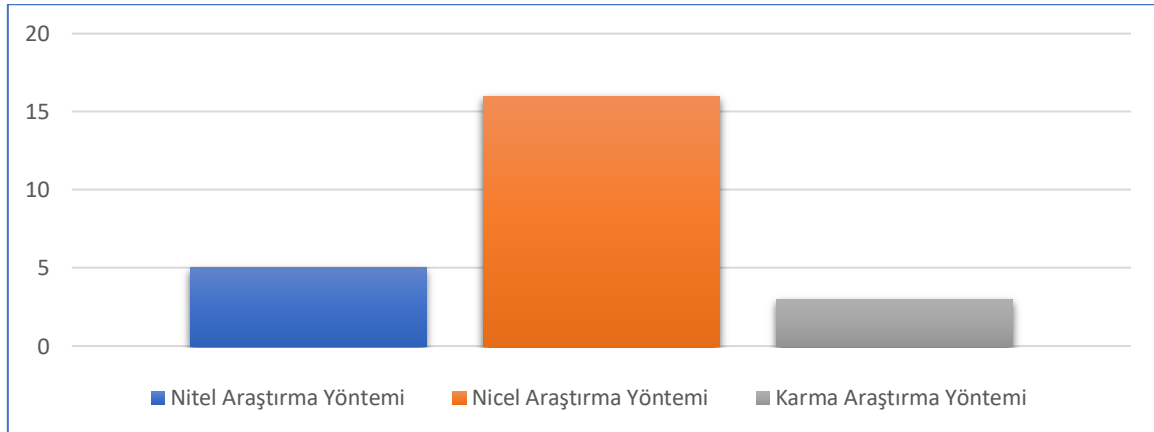

Şekil 7 incelendiğinde okuma eğitimi/becerileri üzerine yapılan akademik tezlerde üç nitel yöntem ve dört nicel yöntemin kullanıldığı çalışmaya rastlanmıştır. Karma yöntemin kullanıldığı herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Nitel yöntemin kullanıldığı çalışmaların ikisinde (Esemen, 2020; Genç, 2019) doküman analizi, bir çalışmada ise (Kurban, 2018) eylem araştırması kullanılmıştır. Nicel yöntemin kullanıldığı araştırmaların ikisinde tarama modeli (Suak, 2019; Temiz, 2015), ön test – son test kontrol gruplu deneysel model (Çelik, 2022), diğerinde ise Jultified kontrol gruplu modelin (Sarıkaya, 2018) kullanıldığı tespit edilmiştir.

Literatür incelendiğinde yazma eğitimi/becerisi üzerine yedi akademik tezin olduğu görülmektedir. Bu tezlerde kullanılan yöntemler Şekil 8’de gösterilmektedir.

Şekil 8

Yazma Eğitimi/Becerilerine Yönelik Akademik Tezlerde Kullanılan Yöntemler

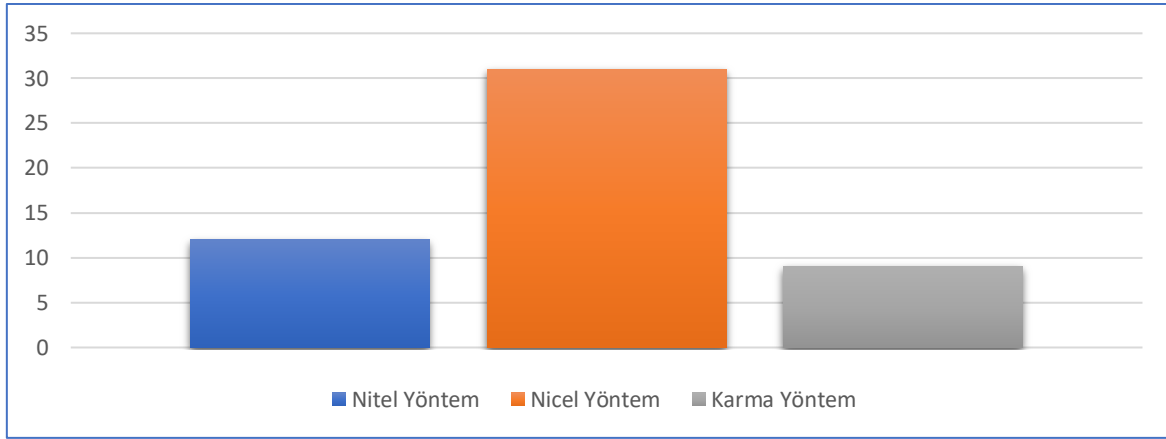
Şekil 8 incelendiğinde yazma eğitimi/becerileri üzerine yapılan akademik tezlerde beş nitel, on altı nicel ve üç karma yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. Nitel yöntemin kullanıldığı çalışmalarda dört adet doküman analizi (Atlas, 2021; Gönç, 2015; Kurt, 2015; Keleş, 2015) ve bir adet anket tekniği (Taşdemir, 2020) kullanılmıştır.

Nicel yöntemin kullanıldığı çalışmaların dokuzunda tarama modeli (Demir, 2017; Sayed, 2017; Başkan, 2018; Bakir, 2015; Yuvaç, 2019; Baran, 2021; Hattatoğlu, 2019; Şengül, 2019;

Özlek, 2021), üç deneysel model (Aşçı, 2019; Hamarath, 2015; Korkmaz, 2015), ön test ve son test tek gruplu yarı deneysel model çalışması (Anlar, 2018), ön test ile yarı deneysel model çalışmasında test/ son test kontrol grupları senkronize olmayan model (Dorlay, 2018), başka bir çalışmada öntest – sontest kontrol gruplu model (Terzioğlu Ünveren, 2018), farklı bir çalışmada ise öntest-sontest uygulamalı yarı deneysel desen (Kolikpınar, 2021) kullanıldığı tespit edilmiştir. Karma yöntemin kullanıldığı akademik tezlerin birinde (Kaya, 2019) nicel yöntem olarak anket, nitel yöntem olarak doküman analizi yöntemi kullanılmış, başka bir çalışmada nitel yöntem olarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları, araştırmacı gözlemi, nicel yöntem olarak öğrencilerin kağıtlarıyla çalışmalarında tek gruplu ön test-son test modeli (Kaplan, 2018), diğer çalışmada ise nitel yöntem olarak durum çalışması, nicel yöntem olarak çoklu yoklama modeli (Polat, 2022) kullanılmıştır.

Şekil 9

Araştırmaya Dahil Edilen Akademik Tezlerde Kullanılan Yöntemler

Şekil 9 incelendiğinde araştırmaya 52 akademik tezin dahil edildiği anlaşılmaktadır. 52 akademik tezin 31'inde nicel yöntemin, 12'sinde nitel yöntemin ve 9'unda karma yöntemin kullanıldığı belirlenmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada Ocak 2015 – Ağustos 2022 tarihleri arasında dört temel beceri üzerine yapılan akademik tez çalışmalarında kullanılan yöntemler incelenmiştir. Akademik tezlere <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden ulaşılmıştır. Araştırmada yer alan kaynaklara “konuşma eğitimi”, “konuşma becerileri”, “okuma öğretimi”, “okuma becerileri”, “dinleme eğitimi”, “dinleme becerileri”, “yazma eğitimi”, “yazma becerileri” terimleriyle arama yapılarak ulaşılmıştır. 52 akademik tezin incelendiği bu çalışmalara göre en sık 31 çalışma ile nicel yöntemin, 12 çalışma ile nitel yöntemin ve 9 çalışma ile karma yöntemin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Pozitivist anlayıştan kaynaklanan nicel yöntemin geçerliliğini kaybetmediği ve sıklıkla kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Bunun nedeninin araştırmalarda sayısal verilerin bulunmasının araştırmacılara güven vermesi olduğu düşünülmektedir. Ancak nicel yöntemin fen ve matematik alanında genellenebilir olması, sosyal bilimlerde de genelleyici bir özelliğe sahip olabileceği anlamına gelmemektedir. Bu nedenle hem nitel hem de karma yöntemler eşit derecede önemlidir.

Birçok tarama modelinin bulunduğu çalışmalarda nicel yöntem kullanılmaktadır (Demir, 2017; Sayed, 2017; Başkan, 2018; Bakır, 2015; Yuvanc, 2019; Baran, 2021; Hattatoğlu, 2019; Şengül, 2019; Özlek, 2021; Suak, 2019; Temiz, 2015; Pehlivan Coşkun, 2015; Yazıcı, 2018; Coşkun, Çınar, 2015; Özcan, 2021; Sağlık, 2018; İleri, 2019; Yılmaz Abalı, 2019; Aydın, 2020). Nitel yöntemde doküman inceleme yönteminin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir (Özbek, 2019; Atlas, 2021; Gönç, 2015; Kurt, 2015; Keleş, 2015; Esemem, 2020; Genç, 2019).

Gelecek çalışmalarda araştırmacılara şu önerilerde bulunulabilir:

- Yabancı dilde yayınlanan tez çalışmalarının yöntemleri incelenerek karşılaştırmalı çalışmalar yapılmalıdır.
- Araştırmacılar nicel yöntemin yanı sıra nitel ve karma yöntemlere de gereken önemi vermelidir.
- Son yedi yılda en fazla çalışmanın dört temel beceriden yazma üzerine yapıldığı görülmüştür. Dinleme, konuşma ve okuma alanındaki çalışmalara da önem verilmelidir. Çünkü her temel beceri kendi arasında eşit öneme sahiptir.
- Tez çalışmaları dışında yazılan makalelerin yöntemleri de kapsama dahil edilmelidir.

Kaynakça

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı* (6. Baskı). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Özcan, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (21. Baskı). Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (14. baskı). Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2020). *Sosyal bilimler için istatistik*. Pegem Akademi.
- Can, A. (2019). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (19. Baskı). Pegem Akademi.
- Cevizci, A. (2010). *Felsefe Sözlüğü*, İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W. (2012). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. (Çev. S. B. Demir). Ankara: Eğiten Kitap.
- Creswell, J., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed method research* (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J.W. (2006). *Understanding Mixed Methods Research*, (Chapter 1). http://www.sagepub.com/upm-data/10981_Chapter_1.pdf.
- Ekiz, D. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Franenkel, J. ve Wallen, N. (2009). *How to Design and Evaluate Research in Education*, McGraw-Hill Pub. New York, 7th Edition.
- Greene, J. C., Caracelli, V. J., & Graham, W. F. (1989). Toward a conceptual framework for mixed-method evaluation designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255-274.
- Johnson, B., & Turner, L. A. (2003). Data collection strategies in mixed methods research. In A. Tashakkori & C. Teddlie (Eds.), *Handbook of mixed methods in social and behavioral research* (pp. 297-319). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7): 14-26.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi* (18. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Leech, N. L. ve Onwuegbuzie, A. J. (2009). A typology of mixed methods research designs. *Qual Quant.* 43, 265–275
- Morgan, G. and Smircich, L. (1980). The case for qualitative research. *Academy of management review*, 5(4), 491-500.
- Neuman, W. L. (2008). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nicel ve nitel yaklaşımlar* (Cilt 1) (S. Özge, Çev.). İstanbul: Yayın odası.
- Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. (2nd ed.). London: Sage Publications.
- Patton, M. Q. (2005). *Qualitative Research*. New York: John Wiley & Sons, Ltd.
- Sönmez, V., & G. Alacapınar, F. (2011). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Strauss, A. and Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research*. Sage publications.
- Suhonen, J. (2009). *Qualitative and mixed method research*. Scientific Methodology in Computer Science – Fall, I-XIII.
- Şimşek, A. (2012). Araştırma Modelleri. İçinde: Şimşek, A. (Editör). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (1998). Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches. *Applied Social Research Methods Series* (Vol.46). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Tashakkori, A., Teddlie, C. (Eds). (2003). *Handbook of mixed methods in social and behavioral research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- TDK, (2021). “Bilim kelimesinin anlamı” <https://sozluk.gov.tr/>.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ekler

Analiz Edilen Tezler

1. Akdeniz, G. (2018). Erken yaşta İngilizce konuşma becerisi öğretimi ve öğrenme: bir karma desen araştırması. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
2. Altın, M. (2018). Kuantum öğrenme modelinin ortaokul öğrencilerinin yabancı dilde konuşma becerisi, konuşma kaygısı ve öz-yeterliği üzerindeki etkisi. Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
3. Anlar S. (2018). Clustering (kümeleme) yaratıcı yazma yönteminin Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerisi üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

4. Aşçı, Y. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öykü: B2 Düzeyinde okuma ve yazma becerisi geliştirme. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
5. Atila, B. A. (2018). Ceza infaz kurumlarında uygulanan eğitim-iyileştirme faaliyetlerinde tartışma türleri kullanımının hükümlü/tutukluların dinleme becerisi üzerine etkisi. Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
6. Atlas, F.G. (2021). Faik Reşad'ın Talim-i Kitabet adlı ders kitabının yazma eğitimi açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
7. Aydın, A. (2020). İşleyen bellek kapasitesi, bilişötesi farkındalık ve yabancı dilde dinleme becerisi arasındaki karşılıklı ilişki. Yüksek lisans tezi, Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
8. Bakır, S. (2015). Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarının, yazma becerisi öz yeterliklerinin ve Türkçe yazma becerilerinin incelenmesi. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
9. Baran, M. (2021). Türkiye'de müzik bölümleri özel yetenek sınavlarına hazırlık sürecinde özel müzik eğitimi veren kurumlarda müziksel işitme okuma yazma eğitimi için kullanılan kaynaklar üzerine bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
10. Başkan, A. (2018). Kelime ve dil bilgisi düzeyinin yedinci sınıf öğrencilerinde yazma becerisi ile ilişkisi. Doktora tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
11. Boyraz, S. (2021). Beşinci sınıflarda bağlantıcılık temelli bilgi ve iletişim teknolojileri destekli çevrimiçi yabancı dil dinleme becerisi öğretimi. Doktora tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
12. Coşkun Çınar, E. (2015). İlköğretim Türkçe ders kitaplarındaki konuşma becerisi etkinlikleri ile ilgili bir değerlendirme. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
13. Çelebi, İ. (2020). Almanya'da Türkçe öğrenen Türk çocuklarına yönelik hazırlanan dinleme becerisi etkinlik ve uygulama örnekleri. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
14. Çelik, R.N. (2022). Web destekli doğru ve hızlı okumayı geliştirme programının ilkökul öğrencilerinin okuma becerisi üzerindeki etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
15. Demir, F. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi geliştirmeye yönelik öykü kullanımı: B2 düzeyi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
16. Doğan, F. (2022). Hikâye anlatma becerisi ediniminin hazırlıksız konuşma becerisi gelişimine katkısı. Doktora Tezi, Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uşak.
17. Dorlay, O. (2018). 5e öğrenme modeline uygun yaratıcı yazma etkinliklerinin ortaokul öğrencilerinin yazma becerisi üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

18. Esemem, A. (2020). 2019 İlkokul Türkçe öğretim programı ve Türkçe ders kitaplarının eleştirel okuma becerisi açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
19. Genç, Ş. (2019). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki okuma etkinliklerinin okuma eğitimi yeterliği bağlamında metin dilbilimsel analizi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
20. Gönç, M. (2015). Kutadgu Bilig'in yazma becerisi açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
21. Hamaratlı, E. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde kelime ağı oluşturma yönteminin öğrencilerin yazma becerisi ve motivasyonuna etkisi (Mısır örneği). Yüksek Lisans Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
22. Hattatoğlu, G. (2019). Almanca öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerisi öz yeterliklerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
23. İleri, S.A. (2019). İngilizce Öğretmenlerinin Konuşma Becerisi Ölçümüne İlişkin Gereksinimleri ve Bir Hizmet İçi Eğitim Önerisi. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
24. Kaplan, T. (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde otantik yazma çalışmalarının öğrencilerin yazma becerisi ve tutumuna etkisi. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
25. Karabıyık, E. (2018). C1 seviyesindeki yabancı uyruklu öğrencilerin video tabanlı konuşma becerisi sınavlarının holistik ve analitik değerlendirme yollarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
26. Kardeş, N. (2018). Drama etkinliklerinin 7. Sınıf öğrencilerin Türkçe Dersi konuşma becerisi ve kaygısına etkisi: Karma yöntem araştırması. Yüksek Lisans Tezi, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
27. Kaya S. (2019). Üniversite İngilizce hazırlık öğrencilerinin yazma becerisi geri bildirim sürecinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.
28. Kaya, E. (2015). Ortaokul (5-8) Türkçe dersi dinleme eğitimi etkinliklerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri açısından incelenmesi: durum çalışması. Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
29. Kaya, L. (2020). Ortaöğretim kurumları Almanca derslerinde okutulmakta olan "Wie Bitte" adlı ders kitabının dinleme becerisi yönünden incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
30. Kaya, Ö. (2019). Türkçe öğretmenlerinin konuşma becerisi yeterliklerine ilişkin bir durum çalışması (Sakarya örneği). Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
31. Keleş, O. (2015). Türkçe ve Almancanın ikinci dil olarak öğretilmesinde kullanılan iki ders kitabının yazma becerisi açısından karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
32. Kolikpınar, N. (2021). Yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturmanın yazma becerisi, derse yönelik tutum ve başarı üzerindeki etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

33. Korkmaz, G. (2015). Yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlik algılarına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
34. Kurban, H. (2018). Akıcılık odaklı okuma eğitimi ile okuma becerilerinin geliştirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
35. Kurt, Y. (2015). Süleyman Şevket'in Kavaid-i Tahrir adlı eserinde yazma eğitimi ve günümüz Türkçe yazma eğitimi ile karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
36. Özcan, B. S. (2021). Yabancı dil olarak Türkçede karşılıklı konuşma becerisi ve kalıp sözler. Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
37. Özlek, E. (2021). Yazma eğitimi açısından Türkçe münşeatların incelenmesi. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
38. Pehlivan Coşkun, Y. (2015). 15. Yüzyıl divanlarında konuşma eğitimi. Yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
39. Polat, İ. (2022). Yerel çevreye ve deneyimlere dayalı yazma becerisi geliştirme programının hazırlanması ve uygulanması. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
40. Sağlık, H. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alan konuşma becerisi etkinliklerinin Avrupa dil gelişim dosyası doğrultusunda değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
41. Sarkaya, B. (2018). Anadolu imam hatip liselerinde Arapça okuma becerisi çerçevesinde hata düzeltme stratejileri ve analizi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
42. Sayed, R. A. M. (2017). Türkiye'de Türkçe öğrenen Arap öğrencilerle Mısır'da Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma becerisi gelişiminin karşılaştırılması ve çözüm önerileri (Mısır Yunus Emre Enstitüsü ve Gazi TÖMER örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
43. Suak, S. (2019). Lisede okuyan öğrencilerde dijital oyun bağımlılığı, aleksitimi karakter özelliği ve gözlerden zihin okuma becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
44. Şengül, M. (2019). İlköğretim 5. Sınıf Arapça dersi öğretim programındaki bazı yazma becerisi kazanımlarının çeşitli faktörlere göre değerlendirilmesi (Bartın ili örneği). Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.
45. Taşdemir, S. (2020). Yabancı dil olarak Almanca'nın öğretiminde yazma becerisi açısından çevirinin yeri. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
46. Temiz, M. (2015). Cumhuriyet dönemi Türkçe öğretim programlarının okuma eğitimi yönünden değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
47. Terzioğlu Ünveren I. (2018). Dramanın yazma becerisi üzerindeki etkisi (Temel eğitim I. kademe 3. Sınıf örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

48. Uzbek, A. (2019). Gazi TÖMER ile interchange fourth edition kitaplarındaki konuşma etkinliklerinin konuşma becerisi bağlamında karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
49. Yazıcı, M. H. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sözlü iletişim stratejileri: konuşma becerisi. Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
50. Yılmaz Abalı, B. (2019). Dinleme becerisi ve sosyal duygusal öğrenme becerisi arasındaki ilişkinin belirlenmesi üzerine bir inceleme. Yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
51. Yuvaç, E. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının sözel beceri, okuma ve yazma becerisi geliştirme öz yeterliklerinin yordayıcı bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
52. Yüksel R. (2022). Videoların konuşma becerisi üzerine etkisi: öğretmen, öğrenci ve diğer paydaşların görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yazar Hakkında

Ayhan DÖNMEZ: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi programında doktora öğrencisidir. Anadili ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, eğitim bilimleri, Türk masalları ve bilgisayar destekli öğretim üzerine çalışmaları vardır. Lisans ve yüksek lisans eğitimini de aynı üniversitede tamamlamıştır.

Etik Standartlar

İnsan ile çalışma yapılmadığından herhangi bir etik kurul izni alınmamıştır.